

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 24 JAN. 2011
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Anne Line Kræmmer
Sagsnr.: 2007-945-0895
Dok.: AKR40207
+ bilag

1. I forbindelse med besvarelsen den 10. maj 2007 af samrådsspørgsmål AC fra Folketingets Retsudvalg tilkendegav daværende justitsminister Lene Espersen, at Justitsministeriet ville give Folketinget en overordnet generel orientering om forløbet omkring rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej i København den 1. marts 2007 og dagene derefter, når de verserende straffesager og klagesager var afgjort.

Langt hovedparten af de omtalte sager er nu afgjort, og der verserer på nuværende tidspunkt kun enkelte sager med relation til rydningen.

Københavns Politi har afgivet vedlagte redegørelse for den politimæssige indsats i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset. Statsadvokaten for København og Bornholm samt Rigsadvokaten har i tilknytning hertil afgivet vedlagte redegørelser om straffesager, klagesager og erstatnings-sager med tilknytning til rydningen.

I forlængelse af de vedlagte redegørelser har Justitsministeriet indhentet enkelte supplerende oplysninger fra Rigsadvokaten

2. På baggrund af de vedlagte redegørelser og de supplerende indhentede oplysninger kan det sammenfattende oplyses, at der i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset og i dagene herefter blev foretaget omkring 800 anholdelser, at omkring 250 personer blev fremstillet i grundlovsforhør, og at omkring 200 af de pågældende personer blev varetægtsfængslet.

Af de omkring 250 personer, der blev fremstillet i grundlovsforhør, er omkring 70 efterfølgende blevet dømt¹, mens omkring 50 er blevet fri-

¹ Den sidste af de nævnte sager blev afgjort ved Højesterets dom af 5. november 2010 og således efter, at Rigsadvokaten havde afgivet sin redegørelse.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

fundet. I sagerne vedrørende de resterende personer (omkring 130), der blev fremstillet i grundlovsforhør, blev påtale efterfølgende opgivet, da videre forfølgning ikke vurderedes at ville føre til domfældelse af de pågældende.

Københavns Politi, Statsadvokaten for København og Bornholm samt Rigsadvokaten har vedrørende antallet af dømte bemærket, at det er særdeles vanskeligt at sikre tilstrækkeligt bevis i straffesager, hvor der er et meget stort antal anholdte i forbindelse med omfattende uroligheder. Statsadvokaten for København og Bornholm har oplyst, at Københavns Politi bl.a. på baggrund af erfaringerne fra rydningen af Ungdomshuset har iværksat forskellige initiativer med henblik på at forbedre bevissikringen.

3. I forlængelse af urolighederne omkring rydningen af Ungdomshuset blev der indgivet 35 klager over politiets dispositioner. I hovedparten af sagerne har Politidirektøren i København ikke fundet anledning til at udtale kritik. I de resterende sager har klagerne fået medhold i, at der i nogle tilfælde er sket for sen underretning af forældre om anholdelse, og at ventetid fra anholdelse til indtransport til politistation har været for lang.

Politidirektørens afgørelse er i 10 af de omtalte sager blevet påklaget til Statsadvokaten for København og Bornholm. Statsadvokaten har ikke fundet grundlag for at udtale kritik i de påklagede sager.

4. Statsadvokaten for København og Bornholm har i forbindelse med rydningen modtaget 16 sager vedrørende anmeldelser om strafbare forhold begået af polititjenestemænd.

Heraf er efterforskningen i 14 af sagerne indstillet, idet der ikke var formodning om, at der af de pågældende polititjenestemænd var begået et strafbart forhold.² I to af sagerne blev der rejst tiltale for vold mv. navnlig i forbindelse med brug af stav. De pågældende polititjenestemænd blev frifundet ved Østre Landsret.

5. Statsadvokaten har endvidere modtaget 13 klager over politiets adfærd i forbindelse med begivenhederne omkring rydningen. Statsadvokaten har ikke fundet grundlag for at udtale kritik i nogen af sagerne.

6. For så vidt angår erstatningssager har Statsadvokaten for København og Bornholm på baggrund af urolighederne omkring rydningen af Ung-

² I den sidste af de nævnte sager blev efterforskningen indstillet i efteråret 2010 og således efter, at Rigsadvokaten havde afgivet sin redegørelse.

domshuset behandlet 230 sager, som for den helt overvejende dels vedkommende vedrører uberettiget frihedsberøvelse. Sagerne vedrører erstatningskrav fra i alt ca. 270 personer. I 51 af de nævnte erstatningssager er statsadvokatens afgørelse blevet påklaget til Rigsadvokaten. Der er på nuværende tidspunkt truffet endelig administrativ afgørelse i alle 230 sager.³

I 80 af de 230 sager er erstatning afslået, mens erstatningen i 40 sager er blevet nedsat på grund af egen skyld. I de resterende sager er der ydet takstmæssig erstatning.

10 af afgørelserne i de nævnte erstatningssager er blevet indbragt for retten. Alle 10 sager verserer fortsat.

7. For så vidt angår den praktiske gennemførelse af de mange anholdelser og varetægtsfængslinger kan der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 7. juni 2007 af spørgsmål nr. 265 (Alm. del) vedrørende de erfaringer, som myndighederne gjorde i forbindelse med urolighederne som følge af rydningen af Ungdomshuset.

Som det fremgår af den nævnte besvarelse, har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst, at 10 af de personer, der i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset blev indsat i kriminalforsorgens institutioner, har klaget over behandlingen i institutionerne. Alle sagerne er færdigbehandlet, og klagerne har vedrørende langt de fleste punkter ikke fået medhold.

8. For så vidt angår domstolenes gennemførelse af grundlovsforhør i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset kan der ligeledes henvises til den nævnte besvarelse af spørgsmål nr. 265 (Alm. del).

Som det fremgår af besvarelsen, har Københavns Byret en detaljeret plan for, hvordan byretten hurtigt kan etablere et antal afdelinger, der ud over den normale dommervagt kan anvendes til at afholde grundlovsforhør. Denne plan indeholder mulighed for tilkaldelse af dommere og protokolførere med kort varsel samt en plan over, hvilke lokaler i Københavns Byret der mest hensigtsmæssigt kan anvendes i sådanne situationer.

Præsidenten for Københavns Byret har oplyst, at man ikke er bekendt med, at der fra de mødende forsvareres eller fra anklagerens side har været udtrykt et ønske om, at der blev etableret flere afdelinger til brug for afviklingen af grundlovsforhør.

³ De sidste af de nævnte sager er afgjort efter, at Rigsadvokaten har afgivet sin redegørelse.

9. Justitsministeriet kan i øvrigt generelt henvide til de oplysninger, som ministeriet tidligere har afgivet over for Folketingets Retsudvalg vedrørende rydningen af Ungdomshuset. Der kan i den forbindelse navnlig henvises til besvarelsen af samrådsspørgsmål AC den 10. maj 2007 samt til besvarelse af 7. juni 2007 af spørgsmål nr. 265 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, besvarelse af 16. januar 2008 af spørgsmål nr. 68 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og besvarelse af 26. februar 2009 af spørgsmål nr. 383 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det fremgår af de nævnte besvarelser og af det ovenfor anførte, udgjorde rydningen af Ungdomshuset og håndteringen af den uro, der fulgte i kølvandet herpå, en særdeles ressourcekrævende opgave ikke kun for politiet, men også for anklagemyndigheden, kriminalforsorgen og Københavns Byret.

Det er på baggrund af de nu afgivne redegørelser for forløbet omkring rydningen af Ungdomshuset fortsat Justitsministeriets samlede vurdering, at de berørte myndigheder generelt håndterede opgaverne tilfredsstillende.

Det tilføjes, at de erfaringer, som de relevante myndigheder har gjort sig i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset, efterfølgende er indgået i udviklingen af beredskabskoncepter for myndighedernes håndtering af situationer af en lignende karakter, herunder i forbindelse med afholdelsen af FN's klimatopmøde (COP 15) i december 2009.

Lars Barfoed

Carsten Kristian Vollmer

Statsadvokaten for København og Bornholm

30 MRS. 2010

Justitsministeriet har anmodet Rigspolitiet og Rigsadvokaten om en endelig redegørelse for den politimæssige indsats i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej 69 i København.

Københavns Politi er i den anledning blevet anmodet om en redegørelse.

I: Baggrunden for og den forudgående planlægning af den politimæssige indsats.

Den 28. august 2006 stadfæstede Østre Landsret Københavns Byrets dom fra 2004 om, at brugerne af Ungdomshuset skulle anerkende, at alle brugsaftaler for ejendommen Jagtvej 69 var ophørt, og at de havde pligt til at ophøre med at bruge ejendommen.

Ejerne af Ungdomshuset anmodede herefter fogedretten om at tvangsfuldbyrde landsrettens dom, hvorefter brugen af Ungdomshuset skulle ophøre. Fogedretten afsagde den 17. oktober 2006 kendelse om, at Østre Landsrets dom skulle tvangsfuldbyrdes, således at personerne i Ungdomshuset skulle udsættes af ejendommen. Selve udsættelsesforretningen blev berammet til den 14. december 2006.

Den 7. november 2006 holdt fogedretten et møde med Københavns Politi, hvor fogedretten anmodede politiet om at komme med en konkret sikkerhedsvurdering i forhold til gennemførelsen af udsættelsesforretningen. Københavns Politi oplyste herefter – den 28. november 2006 – over for fogedretten, at det var politiets vurdering, at det ville være særdeles vanskeligt at gennemføre fogedforretningen

MODTAGET

31 MRS. 2010

Statsadvokaten for
København og Bornholm

den 14. december 2006. Københavns Politi lagde ved denne vurdering blandt andet til grund, at persongruppen fra Ungdomshuset allerede havde gennemført to meget voldsomme demonstrationer i løbet af efteråret 2006, henholdsvis den 24. september 2006 på Nørrebro og den 26. november 2006 i Rødovre. Københavns Politi lagde samtidig vægt på, at der i medierne og på Ungdomshusets hjemmeside var varslet flere demonstrationer og en "aktionsuge", hvortil også aktivister fra en række andre lande var inviteret.

På baggrund af vurderingen fra Københavns Politi besluttede fogedretten den 30. november 2006 at udsætte udsættelsesforretningen. Det bemærkes, at fogedretten efter omstændighederne kan undlade at underrette om tidspunktet for, hvornår en udsættelsesforretning gennemføres. Dette kan blandt andet ske, hvis muligheden for gennemførelse af udsættelsesforretningen ellers vil blive væsentlig forringet.

Uanset at selve udsættelsesforretningen var blevet udsat, blev der fra personkredsen fra Ungdomshuset iværksat endog meget omfattende uroligheder på Nørrebro den 16. december 2006. Der blev herunder anholdt ca. 200 personer, hvoraf nogle blev fremstillet i grundlovsforhør med henblik på varetægtsfængsling. Det var imidlertid ikke muligt inden for fristen på 24 timer at fremskaffe tilstrækkelig konkret dokumentation for de enkelte anholdtes deltagelse i urolighederne, og der var derfor ikke det fornødne bevismæssige grundlag for at få deltagerne varetægtsfængslet.

Københavns Politis planlægning af den politimæssige indsats i forbindelse med rydningen og tiden umiddelbart efter tog udgangspunkt i Københavns Politis "Plan 814 – Spontane uroligheder". Der blev udarbejdet en detaljeret og omfattende operationsbefaling for den politimæssige indsats i forbindelse med udsættelsesforretningens gennemførelse. Operationsbefalingen indeholdt tillige en række elementer vedrørende den efterforskningsmæssige indsats, navnlig vedrørende bevissikring, dokumentation, ransagning, visitation af anholdte ved modtagelse på politistation m.v. Der var desuden udarbejdet planer for den

praktiske tilrettelæggelse af eventuelle fremstillinger i grundlovsforhør, herunder Side 3
procedurer vedrørende bemanding, transport og åbning af ekstra dommervagter.

Det var den strategiske hensigt, at udsættelsen skulle udføres på en sådan måde, at den medførte en så lille risiko som muligt for såvel indsat politipersonale som for de personer, der måtte opholde sig i huset. Der blev derfor lagt meget stor vægt på, at der både før, under og efter rydningen foregik en så tæt og flerstrengt dialog som muligt, med alle de parter, der kunne tænkes at blive berørt af rydningen og af de forventede uroligheder. Med henblik på at sikre, at en målrettet og effektiv dialog fandt sted, var der for den politimæssige indsats udarbejdet en særlig operationsbefaling omfattende dialogen i forbindelse med udsættelsesforretningens gennemførelse.

Dialogen blev rettet mod brugerne af Ungdomshuset, medløbere, sympatisører, familier, politikere, kulturelle støtter, skoler, uddannelsesinstitutioner, nærmiljøet omkring Ungdomshuset m.v. Der blev opsat opslag og uddelt flyers, der advarede om risikoen for utilsigtet at blive involveret i politiaktioner, hvis der opstod gadeuroligheder i forbindelse med rydningen. Det var hensigten, at man gennem dialog i størst muligt omfang ville forsøge at hindre større uroligheder i København. Det var samtidig fastlagt, at der ikke i forbindelse med dialogen måtte gives løfter eller indgås aftaler indeholdende juridiske aspekter med målgrupperne, men at der skulle være tale om en objektiv påvirkning af de forskellige dialoggrupper. Det var endvidere hensigten at anvende en åben og offensiv pressepolitik.

Københavns Politi iværksatte i den sammenhæng en oplysningskampagne på Nørrebro, hvor der blev uddelt informationsmateriale med opfordring til at vise hensyn, give politiet arbejdsro og holde sig væk fra steder, hvor der kunne opstå uroligheder. Dette skete blandt andet i erkendelse af, at de færreste nok er bekendt med indholdet af straffelovens § 134a, hvorefter deltagere i slagsmål eller anden grov forstyrrelse af ro og orden på et offentligt sted kan straffes, såfremt de har

handlet efter aftale eller flere i forening, herunder navnlig at bestemmelsen finder anvendelse, selv om man ikke selv f.eks. har kastet med sten eller lignende, men at det i sig selv kan være strafbart at tilslutte sig en gruppe, hvis handlinger er omfattet af bestemmelsen. Der blev uddelt ca. 7.000 informationsbrochurer, og der blev endvidere afholdt informationsmøder på lokale skoler med samme overordnede budskab. Der blev udarbejdet en beredskabsplan i SSP-regi, således at SSP-organisationen på indre og ydre Nørrebro, blandt andet gennem de opsøgende gademedarbejdere, bedre kunne koordinere den præventive indsats i forbindelse med de forventede uroligheder.

Den strategiske hensigt var endvidere at bistå fogeden med at gennemføre den bebudede ud- og indsættelsesforretning i Ungdomshuset. Efter afslutningen af fogedforretningen var det den strategiske hensigt – i samarbejde med den registrerede ejer af bygningen – at sikre, at uvedkommende ikke trængte ind i huset. Det var hensigten at opretholde et stærkt fokus på hele miljøet, og i forbindelse med de forventede aktioner som udgangspunkt gennem en henholdende indsats at sikre opretholdelse af den offentlige ro og orden. Såfremt en aktion udviklede sig til grov forstyrrelse i form af grov vold, hærværk, brandstiftelse og lignende, skulle der omgående iværksættes en konkret afpasset offensiv indsats med henblik på at bringe urolighederne til ophør, genoprette ro og orden og sikre, at gerningsmændene blev draget strafferetligt til ansvar, gerne om muligt gennem anvendelse af frihedsberøvende foranstaltninger.

Der var i den udarbejdede operationsbefaling planlagt for

- relevant sektorpatuljering i området omkring Ungdomshuset
- operativ reserveindsats hvis der blev behov for indsættelse af yderligere personale
- civile anholdelsesgrupper
- særligt tilsyn med relevante adresser

- ransagning af Ungdomshuset samt borttransport af beslaglagte effekter fra stedet Side 5
- støttefunktioner med henblik på transport af anholdte
- modtagelse af anholdte, primært på Station Bellahøj
- sikring af beviser i form af indsamling af effekter, fotoovervågning, afmærkning m.v.
- støttefunktion fra Teknisk Tjeneste
- åbning af ekstra dommervagter
- nødvendig politikontrol af udlændinge ved indrejse
- logistik i relation til ovennævnte

Den detaljerede planlægning var fortrolig. Det findes – af hensyn til gennemførelse af lignende aktioner i fremtiden – fortsat relevant at opretholde fortrolighed omkring planens enkelte elementer, hvorfor der ikke her redegøres mere detaljeret herfor.

II: Rydning af Ungdomshuset den 1. marts 2007 og hændelsesforløbet i de efterfølgende dage.

Rydningen af Ungdomshuset, der fandt sted den 1. marts 2007 ca. kl. 07.00, blev planlagt og gennemført af Rigspolitiets Aktionsstyrke. Københavns Politis vil derfor ikke nærmere redegøre for denne del af forløbet. Det er imidlertid Københavns Politis opfattelse, at rydningen forløb særdeles tilfredsstillende, idet det i løbet af kort tid lykkedes at rydde Ungdomshuset uden alvorlige tilskadecomster for såvel politipersonale som for personer, der befandt sig i bygningen, ligesom det lykkedes at forhindre, at yderligere personer trængte ind i bygningen.

Der blev i forbindelse med politiindsatsen registreret 36 personer som anholdt inde i Ungdomshuset.

Omkring kl. 10.15 samme dag konstaterede politiet, at der var uorden på Torvegade på Christianshavn, hvor der var sat ild til nogle affaldscontainere, som var placeret tæt på bygninger. Endvidere var der sat ild til nogle containere på selve Torvegade.

Senere blev det oplyst, at der i krydset Åboulevarden/Blågårdsgade var en aktion i gang, hvor nogle unge autonome sad på kørebanen og spærrede alle seks vognbaner. Samtidig forsøgte de autonome at lave forskellige happenings/aktioner rundt omkring i byen. De benyttede i den forbindelse en taktik, der gik ud på, at de flyttede til et nyt sted, når politiet ankom.

Omkring kl. 12.30 var ca. 80 autonome blevet anholdt og indbragt til Station Bellahøj.

Endvidere blev der arrangeret forskellige demonstrationer rundt om i København, herunder ved Det Fri gymnasium, ved Guldbergsgade kl. 13.00, på Israels Plads kl. 14.00 og på Blågårds Plads kl. 17.00.

I en demonstration, som gik fra indre by i retning mod Nørrebro ca. kl. 17.00, deltog ca. 125 personer. Det blev oplyst til politiet, at nogle af deltagerne medbragte krysantembomber og jernstænger. Ca. kl. 17.30 var demonstrationen vokset til mellem 1.000 og 1.300 deltagere.

Fra ca. kl. 17.45 udviklede situationen på Nørrebro sig fra minut til minut. Det kom herunder nærmest til gadekampe mellem politiet og demonstranter. Der blev kastet med brosten og krysantembomber, og det var derfor nødvendigt at foretage et antal anholdelser for at begrænse skaderne. Der blev herunder anholdt omkring 50 personer ved Sjællandsgade. Efterfølgende blev der lavet barrikader og foretaget ildspåsættelser m.v. rundt omkring på Nørrebro. Ved Peter Fabers Gade/Nørrebrogade blev der væltet biler.

Politiet anholdt i løbet af dagen ca. 150 personer, der blandt andet blev sigtet for overtrædelse af straffelovens §§ 119, 192a og 136. Side 7

Ca. kl. 22.00 startede en demonstration på Rådhuspladsen. Demonstrationen voldte ikke større problemer. På et tidspunkt kom en del unge, formentlig fra den yderste højrefløj til stede og søgte konfrontation med de øvrige deltagere i demonstrationen, hvilket dog ikke lykkedes.

Såvel på Nørrebro som på Christianshavn var der en del uro med autonome og andre grupper, der søgte konfrontation med politiet, blandt andet ved at man tændte bål i gaderne.

En sådan episode fandt sted på Prinsessegade, hvor flere biler blev væltet og efterfølgende antændt. Da politiet greb ind, flygtede de involverede ind på Christiania. Det lykkedes for politiet at anholde flere af disse personer.

På indre Nørrebro var det hovedsageligt området omkring Blågårdsgade, der var i fokus. På et tidspunkt gik flere autonome ind på en tidligere handelsskole beliggende i Blågårdsgade. I denne forbindelse blev 10 personer anholdt.

Ca. kl. 03.00 var der nogenlunde ro i byen.

I løbet af aftenen og natten ankom flere politidelinger fra de øvrige dele af landet. Et par af disse delinger nåede frem så tidligt, at de kunne blive indsat under urolighederne.

Der blev det første døgn anholdt i alt ca. 215 personer, hvoraf 35 blev varetægtsfængslet. Der var kun ganske få tilskadekomne, heriblandt et par politifolk, der havde fået lettere forbrændinger i forbindelse med ildspåsættelsen i Prinsessegade.

Situationen den 2. marts 2007 var forholdsvis rolig, når bortses fra, at Side 8
Socialdemokraternes kontor på Danasvej på Frederiksberg blev besat. Det lykkedes i løbet af dagen at få aktivisterne til at forlade stedet frivilligt.

Den 2. marts 2007 ca. kl. 20.30 fik politiet anmeldelse om, at aktivister var i færd med at mørklægge Nørrebro ved at kaste jernkæder op over el-ledningerne.

Omkring kl. 22.00 havde ca. 600 personer forsamlet sig ved Gl. Torv, hvorfra en ikke anmeldt demonstration skulle gå til Sankt Hans Torv. Tidligt under forløbet havde et antal aktivister maskeret sig, men demonstrationen forløb i øvrigt uden problemer.

På Sankt Hans Torv udviklede situationen sig imidlertid, da maskerede aktivister angreb politiet med stenkast, ligesom en hollændervogn blev antændt af en molotovcocktail. Branden blev dog hurtigt slukket.

Forsamlingen på Sankt Hans Torv blev herefter opløst af politiet på grund af manglende ledelse, stenkast, påfyldning af benzin på dunke og brosten, som blev brækket op i gaderne. Politiet tilkendegav tre gange, at forsamlingen skulle ophøre. Efterfølgende var det nødvendigt for politiet at anvende gas for at få de forsamlede til at spredes.

Herefter opstod der omfattende uroligheder på Nørrebro, hvorunder et stort antal brande blev antændt forskellige steder.

Ca. kl. 00.10 fik politiet oplysninger om, at der ville opstå alvorlige uroligheder både på Nørrebro og Christianshavn, og at aktivister ville forsøge at genindtage Ungdomshuset.

Ca. kl. 01.30 var der brande flere steder på Nørrebro, og i de følgende timer fortsatte brandene flere steder på Nørrebro.

Ca. kl. 03.20 var der anholdt over 100 personer.

Et antal aktivister trængte ca. kl. 03.50 ind på Christianshavns Gymnasium i Prinsessegade, hvor de raserede lokalerne og kastede computere og andet inventar ud af vinduerne.

Ca. kl. 04.55 opstod en alvorlig brand i Baggesensgade på Nørrebro, hvor et anlagt bål tæt på en bygning sendte flammer op i 5. sals højde.

Et ukendt antal biler blev i løbet af natten sat i brand forskellige steder på Nørrebro og Christianshavn.

Der var problemer med brandslukning, idet slukningskøretøjer måtte beskyttes i forbindelse med arbejdet.

Det samlede antal anholdte i forbindelse med nattens uroligheder var ca. 180.

Den 3. marts 2007 forestod en omfattende oprydning efter nattens begivenheder. Prinsessegade var eksempelvis lukket på grund af affald m.v., som lå på gaden. Samtidig var lyset gået ud, og lysledningerne hang ned over kørebanen.

I forbindelse med en ransagning i Solidaritetshuset, Griffenfeldtsgade 41 fandt politiet en ”kommandocentral” og blandt andet molotovcocktails og armbeskyttere fremstillet af plastikrør. Der blev i denne forbindelse anholdt ca. 20 personer.

Den 3. marts 2007 blev der i løbet af dagen afholdt to demonstrationer, der udgik fra henholdsvis Christiania og Enghave Plads. Demonstrationerne gik til Rådhuspladsen og forløb fredeligt. Fra Rådhuspladsen gik den samlede

demonstration med ca. 1.500 – 2.000 deltagere til Nørrebro Parken. Også dette forløb fredeligt. Side 10

Ca. kl. 22.00 startede en uanmeldt demonstration fra Nørrebrohallen. Denne demonstration blev opløst på grund af manglende demonstrationsledelse. Der var i øvrigt fremkommet oplysninger om, at der i demonstrationen skulle befinde sig autonome, som medbragte flasker indeholdende saltsyre. Dette blev dog ikke dokumenteret.

Ca. kl. 00.25 startede en mindre demonstration fra Amagertorv. Demonstrationen gik i retning mod Nørrebro og gav ikke anledning til problemer.

Omkring kl. 02.00 blev der samlet materialer til at bygge barrikader med, og der blev hældt benzin på flasker inden for den gamle hovedindgang til Christiania, ligesom der blev samlet en del sten sammen. Ca. 200 personer deltog i dette. Stedet blev ryddet af politiet, og ca. 30 personer blev anholdt i forbindelse hermed.

I løbet af natten forekom flere små brande og bål på Nørrebro og på Christianshavn.

I alt ca. 75 personer blev anholdt i løbet af aftenen og natten, heraf blev ca. 60 personer varetægtsfængslet.

De følgende dage forløb forholdsvis roligt med kun enkelte demonstrationer, typisk omkring Nørrebro, Christiania og Vestre Fængsel. Der var kun tale om relativt få anholdte.

I dagene den 5.- 8. marts 2007 blev der foretaget nedrivning af Ungdomshuset. De håndværkere, som arbejdede i Ungdomshuset, måtte eskorteres af frygt for deres sikkerhed.

Den 10. marts 2007 samledes i løbet af aftenen skønsmæssigt op mod 1000 personer på tomten ved Jagtvej 69. Der blev bygget barrikader og tændt flere bål. Politiets indsatsleder forsøgte på et tidspunkt at opnå dialog med de forsamlede, men blev mødt med flaskekast. Kort før midnat blev der lagt madrasser på Jagtvej. Det blev malet graffiti, og beboerne begyndte at bringe deres køretøjer i sikkerhed. Omkring kl. 02.00 forlod en del demonstranter området, medens maskerede uromagere intensiverede deres aktiviteter ved at trække affaldscontainere ud på Jagtvej. Demonstranterne blev anmodet om at forlade stedet og oplyst om maskeringsforbudet. 50-100 personer forblev dog i området. Der blev herefter iværksat rydning af Jagtvej og foretaget ca. 20 anholdelser. Det blev i forbindelse med rydningen konstateret, at personer havde været ved at klargøre kasteskyts ved byggetomten.

De følgende dage foregik der kun enkelte demonstrationer uden større uro, og de daglige aktiviteter, der udgik fra de autonome, ophørte, således at der herefter alene blev arrangeret enkelte spredte demonstrationer.

III: Efterforskning og udfald af straffesagerne, som udsprang af rydningen m.v.

Inden rydningen af Ungdomshuset havde Københavns Politi som tidligere omtalt været indsat ved en række uroligheder, hvor det havde været nødvendigt at foretage anholdelse af mange mennesker. Der blev f.eks. den 16. december 2006 anholdt et stort antal unge, som det ikke lykkedes at få varetægtsfængslet, idet det ikke var muligt for politiet inden fremstillingen af de pågældende i retten at fremskaffe fornøden dokumentation for mistankegrundlaget.

Blandt andet på baggrund af disse erfaringer var der i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset truffet en række foranstaltninger, der skulle sikre, at

efterforskningen blev forbedret, navnlig i relation til bevissikring mod den enkelte anholdte.

Side 12

Til behandling af de i alt ca. 200 arrestanter, der blev varetægtsfængslet i forbindelse med begivenhederne om rydningen af Ungdomshuset og de efterfølgende hændelser, blev der dannet en gruppe bestående af efterforskere fra det meste af Sjælland. De fik hver ansvaret for nogle sagskomplekser, som blev efterforsket i tæt samarbejde med advokaturerne. Efterforskningen bestod først og fremmest i afhøring af vidner, primært politifolk, og gennemgang af billed- og videoptagelser. Derudover var der behov for at tilvejebringe en mere generel dokumentation vedrørende urolighedernes omfang og karakter til brug for anklagerne som baggrundsmateriale i de enkelte sager.

For så vidt angår vidneudsagn fra de involverede politifolk forelå der i mange tilfælde forklaringer afgivet umiddelbart efter anholdelserne, men der var et stort behov for at få disse uddybet og eventuelt suppleret med andre vidneforklaringer.

Billedmaterialet bestod af såvel politiets egne optagelser som optagelser fra TV og pressefotografer. Det var efterforskningsmæssigt en stor opgave at få dette materiale gennemgået og kædet sammen med de enkelte begivenheder. Efterforskningen viste, at der var behov for forbedring af billedmaterialet, hvilket efterfølgende har ført til, at der er blevet monteret videokameraer på alle "hollænderbiler", således at det på tæt hold kan dokumenteres, hvad den enkelte demonstrant foretager sig under demonstrationen/uroligheden. Der forelå i øvrigt et stort billedmateriale vedrørende angreb på politikøretøjer, men i næsten alle tilfældene viste optagelserne demonstranterne set bagfra, fra siden eller fra oven, hvilket i vidt omfang umuliggjorde en sikker identifikation af gerningsmændene.

Efterforskningen viste endvidere, at det selvsagt var et problem, at der ikke i forbindelse med de enkelte episoder vedrørende f.eks. stenkast mod politiet,

brandstiftelser og hærværk var mulighed for at foretage Side 13
gerningsstedsundersøgelser umiddelbart efter episoden og derved sikre beviser.

Ud over de personer, der blev fremstillet i grundlovsforhør, blev ca. 600 personer sigtet for strafbart forhold i forbindelse med begivenhederne. Langt hovedparten af disse sager blev afgjort med bødeforelæg.

Følgende overordnede opgørelse kan angives vedrørende urolighederne i marts 2007:

- Der blev foretaget ca. 800 anholdelser. Heraf blev ca. 250 personer fremstillet i grundlovsforhør, og ca. 200 blev varetægtsfængslet.
- Ca. 70 af de fremstillede personer blev dømt.
- Ca. 50 af de fremstillede personer blev frifundet, blandt andet i forbindelse med de 2 sager, hvor masseanholdelser fandt sted ("Knibtangsmanøvren" og "Dæk-sagen", jfr. nedenfor).
- Ca. 100 sager vedrørende fremstillede personer er sluttet på bevisets stilling, jfr. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.
- 15 danske statsborgere, der befandt sig inde i selve Ungdomshuset under rydningen den 1. marts 2007, er blevet idømt ubetingede frihedsstraffe, jfr. nedenfor. Påtale mod 3 personer er opgivet af politiet. Sagerne mod 17 udlændinge og yderligere 1 person, som ligeledes befandt sig i huset under rydningen, er endnu ikke afsluttet.

Vedrørende den ovennævnte sag benævnt "knibtangsmanøvren" kan oplyses, at der her var tale om anholdelse af 49 personer, der befandt sig forrest blandt ca. 1.000 deltagere i demonstrationen den 1. marts 2007 på Nørrebrogade. Demonstrationen udviklede sig særdeles voldsomt med vedvarende kast af forskellige genstande mod politiet. Af videomateriale fra demonstrationen fremgår det, at politiet efter gentagne gange at have afgivet opløbsformularen begyndte at trække sig tilbage ad Nørrebrogade, idet politiet ønskede at afskære "den hårde kerne" fra den øvrige demonstration ved at indsætte en kile fra Sjællandsgade. Det fremgår endvidere, at den forreste del af demonstrationen fortsatte frem mod politiet, hvorved denne del af demonstrationen blev afskåret ved den såkaldte "knibtangsmanøvre".

Efterfølgende var det ikke muligt helt præcist at bevise, hvor de enkelte tiltalte havde befundet sig, eller hvilken adfærd de pågældende havde udvist – udover at samtlige tiltalte havde befundet sig i den forreste del af demonstrationen, hvorfra der blev kastet sten mod politiet, og som fortsatte frem mod politiet efter dettes tilbagetrækning.

Københavns Byret lagde ved dommen af 14. marts 2008 til grund, at tilstedeværelsen i den forreste del af demonstrationen ikke var tilstrækkeligt til at blive omfattet af gerningsindholdet i straffelovens § 134a, og at tilstedeværelsen i den forreste del af demonstrationen heller ikke gav grundlag for at antage, at de tiltalte havde tilsluttet sig gruppen af uromagere. Retten fandt heller ikke, at det forhold, at de tiltalte valgte at blive stående, i sig selv gav grundlag for at antage, at de havde tilsluttet sig gruppen af uromagere.

Der er imidlertid ingen tvivl om, at de demonstranter, der fortsatte frem mod politiet, sammen med uromagerne og stenkasterne under alle omstændigheder og i høj grad gjorde politiets arbejde særdeles vanskeligt, idet demonstranterne på denne måde gav de aktive stenkastere en form for rygdækning, som gjorde det umuligt for politiet at gribe ind overfor de aktive stenkastere, ligesom

demonstranternes tilstedeværelse også gjorde det umuligt for politiet at identificere de aktive stenkastere og uromagere. Side 15

Østre Landsret stadfæstede den 15. maj 2009 Københavns Byrets frifindende dom.

I den nævnte "dæksag" var der rejst tiltale mod 13 personer for overtrædelse af straffelovens § 134a ved den 3. marts 2007 ca. kl. 02.10 efter udtalt og stiltiende overenskomst at have deltaget i grov forstyrrelse af ro og orden ved at have tilegnet sig 77 autodæk samt hegnsmateriale, hvorefter de anbragte dette i krydset Jagtvej/Hørsholmsgade på Nørrebro som en barrikade, der forhindrede den offentlige færdsel gennem krydset.

Ved Københavns Byrets dom af 21. april 2008 blev de tiltalte frifundet, idet retten ikke fandt, at der var ført bevis for, at de enkelte tiltalte havde været med til at lægge dæk ud på kørebanen, eller at de hver især havde tilsluttet sig denne aktivitet.

Dommen er ikke blevet anket.

Netop ved masseanholdelser er det typisk, at det efterfølgende er særdeles vanskeligt at dokumentere de enkeltes strafbare adfærd og handlinger, og at det derved ikke er muligt at bevise, at den enkelte har tilsluttet sig gruppen af uromagere og fredsforstyrrere, hvilket er en betingelse for, at der kan finde domfældelse sted for overtrædelse af straffelovens § 134a. Dette bevisproblem har derfor ført til, at påtalen mod hovedparten af de personer, der blev anholdt i forbindelse med masseanholdelsesaktionerne er blevet opgivet i medfør af retsplejelovens § 721 stk. 1, nr.2 (bevisets stilling).

For så vidt angår de personer, der den 1. marts 2007 ca. kl. 07.00 var til stede ved rydningen af Ungdomshuset, blev der rejst tiltale mod 15. Tiltalen vedrørte

overtrædelse af straffelovens § 293, stk. 2, 2. punktum, ved uberettiget at have hindret den retmæssige ejer i at råde over ejendommen. Endvidere vedrørte tiltalen overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, jfr. § 245 og våbenlovgivningen ved at have forberedt overfald på polititjenestemænd, idet de havde forskanset sig i bygningen og skaffet omfattende materiel i form af sten, ”malingsbomber”, pebersprays, slangebøsser, jernstænger, krysantembomber, kanonslag, molotovcocktails m.v., som var beregnet til angreb mod politiet, hvis/når politiet skaffede sig adgang til bygningen. Herudover var der rejst tiltale for angreb mod politiet under anvendelse af det nævnte materiel, da politiet brød barrikaderingerne for at fjerne de pågældende fra huset.

Ved Københavns Byrets dom af 22. december 2008 blev de tiltalte dømt og straffet med fængsel i 1 år og 3 måneder (11 personer), fængsel i 1 år (3 personer) og fængsel i 9 måneder (1 person). 10 af de domfældte ankede dommen. Ved Østre Landsrets dom af 27. januar 2010 blev dommen vedrørende disse personer stadfæstet, og de blev straffet med henholdsvis fængsel i 1 år (8 personer) og fængsel i 9 måneder (2 personer).

Sagen mod 17 udlændinge og yderligere 1 person, der ligeledes befandt sig i bygningen, er fortsat ikke afgjort.

Ud over de nævnte sager med flere tiltalte har der været rejst tiltale mod flere enkeltpersoner, der typisk har været tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, eventuelt i kombination med straffelovens § 245 om grov vold, og overtrædelse af straffelovens § 134 a.

IV: Klagesager.

Der blev i forbindelse med politiindsatsen indgivet en række klager over politiets dispositioner og adfærd.

Der har i alt været tale om ca. 35 rene klager over politiets dispositioner. Disse klager behandles af politiet i første instans. I opgørelsen er således ikke medtaget de eventuelle klager over politiets dispositioner, som eventuelt måtte have indgået i klager over politiets adfærd, hvilke klagesager behandles af statsadvokaten.

Side 17

Klagesagerne kan i øvrigt opdeles i følgende hovedpunkter:

1. klager over anholdelse, herunder varigheden
2. klager over voldsom, hårdhændet, aggressiv politioptræden, sprogbrug
3. klager over hensættelse i "tog" efter anholdelse i for lang tid, langsom indtransport til politistation, for stramt påsatte strips i for lang tid
4. klager over visitation og ransagning
5. klager over brug af tåregas
6. klager over manglende oplysning om anholdelse, sigtelse, rettigheder
7. klager over manglende eller sen underretning af pårørende om anholdelse/varetægtsfængsling
8. klager over forholdene på politistation og i venterum (lang ventetid, mad, drikke, antal i celler, toiletbesøg, ønske om lægetilsyn, medicin, mulighed for telefonopkald, fratagelse af tøj, kolde gulve
9. klager fra forældre vedrørende mangel på information og manglende mulighed for at overvære afhøringer
10. klager over at være blevet fremstillet i grundlovsforhør og grundlaget herfor
11. andre klager.

Generelt er der givet klagerne medhold i, at der i nogle tilfælde er sket for sen underretning af forældre om anholdelse (5-6 timer), og at ventetid fra anholdelse til indtransport til politistation har været for lang. Det er endvidere i mange af sagerne tilkendegivet, at det ikke i den ekstraordinære situation med et meget stort antal anholdte har været muligt at leve op til sædvanlig standard med hensyn til forholdene på politistationen, herunder ventetiderne. Der er kun undtagelsesvist

givet egentlige beklagelser om forholdene, f.eks. klagen vedrørende fremstilling i grundlovsforhør iført underbukser og et lagen. Klager over anholdelse, brug af magtmidler, kontant optræden og sprogbrug fra politiet ses i alle tilfælde at være blevet afvist.

V: Erstatningssager som følge af krav om erstatning for uberettiget varetægtsfængsling m.v.

I sager, hvor der efterfølgende er opgivet påtale i medfør af retsplejelovens § 721 stk. 1, nr. 2 (bevisets stilling), er der overordnet set afgivet indstilling om udbetaling af takstmæssig erstatning samt erstatning for dokumenterede økonomiske tab, såfremt der ikke har været særlige forhold i forbindelse med anholdelsen af den erstatningssøgende, herunder f.eks. fund af våbengenstande, sten, maskeringsgenstande eller lignende.

Erstatningssagerne har primært vedrørt masseanholdelsesaktionerne, hvor der ikke har været den fornødne dokumentation for, at den enkelte anholdte har udvist eller udøvet strafbare handlinger eller (eventuelt ved sin passivitet) medvirket hertil.

VI: Evaluering af den samlede behandling af straffessagsbehandlingen i relation til rydningen m.v.

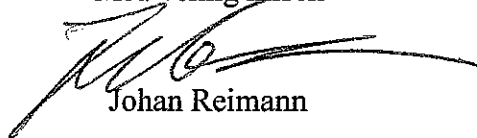
Der er efterfølgende foretaget en evaluering af forløbet, både rettet mod juridiske og efterforskningsmæssige problemstillinger. Der er herunder blevet peget på en række konkrete områder, hvor straffessagsbehandlingen burde forbedres, navnlig vedrørende bevissikringen i sager med mange anholdte.

Konklusionerne fra denne evaluering er efterfølgende blevet brugt til at justere den operative indsats, således at det operative personale bedre er i stand til at vurdere, hvornår der skal ske anholdelse og rejses sigtelser. Muligheden for anvendelse af frihedsberøvelse i medfør af politiloven i større omfang er

endvidere blevet drøftet i denne forbindelse, navnlig for så vidt angår situationer, Side 19
hvor det er nødvendigt at foretage masseanholdelser.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'JR', with a long horizontal flourish extending to the right.

Johan Reimann

Rigsadvokaten
 Frederiksholms Kanal 16
 1220 København K

DATO 03.05.2010

JOURNAL NR.

SA1-2008-1419-0001

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

+ bilag

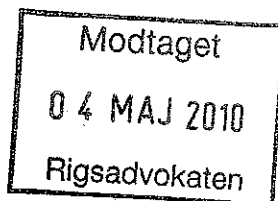
SAGSBEHANDLER: LLN

STATSADVOKATEN FOR KØ
 BENHAVN OG BORNHOLM

JENS KOFODS GADE 1, 3,
 1268 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 73 00

FAX 33 30 73 49

Vedr. forløbet i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej

Justitsministeriet har anmodet om en endelig redegørelse for det samlede forløb og de erfaringer, myndighederne har gjort sig i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej.

Jeg har indhentet en udtalelse fra Politidirektøren i København. Udtalelsen af 30. marts 2010 vedlægges.

Jeg kan indledningsvis oplyse, at der fortsat verserer enkelte sager med relation til rydningen af Ungdomshuset. Langt hovedparten af sagerne er imidlertid nu afgjort.

Med hensyn til baggrunden for og den forudgående planlægning af den politimæssige indsats samt hændelsesforløbet i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset den 1. marts 2007 og de efterfølgende dage henvises til Politidirektørens udtalelse.

Jeg kan ligeledes med hensyn til efterforskningen og udfaldet af de straffesager, der udsprang af rydningen, henviser til Politidirektørens udtalelse.

Jeg kan supplerende oplyse, at omkring 20 af sagerne, der udsprang af rydningen af Ungdomshuset, har været anket til landsretten. Der er sket domfældelse i

RIGSADVOKATEN

2010-1419-0033 (000) (V. 2/15-10)

hovedparten af sagerne og idømt fængselsstraffe på mellem 30 dage og 1 år og 3 måneder.

De ca. 20 ankesager omfatter dels sager mod enkeltpersoner, dels sager med et større antal tiltalte, herunder sagen benævnt "Knibtangsmanøvren" og sagen mod personer, der var til stede i Ungdomshuset ved rydningen. Begge sager er nærmere beskrevet i Politidirektørens udtalelse. Det bemærkes, at sagen mod de personer, der var til stede i Ungdomshuset, med Procesbevillingsnævnets tilladelse er indbragt for Højesteret.

STATSADVOKATEN

Med hensyn til klagesager og erstatningssager, som udsprang af rydningen, kan jeg indledningsvis oplyse, at statsadvokaturen har foretaget en gennemgang af de sager, der relaterer sig til rydningen af Ungdomshuset den 1. marts 2007 og uroligheder i forbindelse med demonstrationer mv. i den efterfølgende uge, uanset om disse uroligheder fandt sted andre steder i København end i området omkring Ungdomshuset. Jeg kan om disse sager oplyse følgende:

SIDE 2

Klager over politiets dispositioner henhører under Politidirektøren i 1. instans. Det fremgår af Politidirektørens udtalelse, at Københavns Politi har behandlet ca. 35 dispositionsklager.

Statsadvokaturen har modtaget 10 klager over politiets dispositioner, herunder navnlig over anholdelser og forholdene under anholdelsen samt ransagninger. Jeg har i disse klagesager ikke fundet grundlag for kritik af politiets dispositioner.

For så vidt angår politiklagenævns-sager kan jeg oplyse, at statsadvokaturen har modtaget i alt 31 klager, der udsprang af rydningen af Ungdomshuset den 1. marts 2007 og dagene derefter. 16 sager er anmeldelser af strafbare forhold, jf. retsplejelovens kap. 93 c, 13 sager vedrører klager over politiets adfærd, jf. retsplejelovens kap. 93 b, og to sager er oprettet som undersøgelsessager, idet det indledningsvis ikke var muligt at afgøre, om der var tale om en sag omfattet af politiklagenævnsordningen.

De 16 anmeldelser om strafbart forhold har især omhandlet vold ved brug af stav i forbindelse med anholdelse og med indsatsen i øvrigt. I tre sager har anmeldelserne vedrørt politiets brug af tåregas.

I 13 sager er efterforskningen indstillet, idet der ikke var formodning om, at de implicerede polititjenestemænd havde begået strafbart forhold. I en af disse sager har jeg dog udtalt, at jeg fandt det meget kritisabelt, at den pågældende polititjenestemand ikke havde udvist tilstrækkelig påpasselighed ved udfærdigelse

sen af en anholdelsesrapport. Afgørelsen er påklaget til Rigsadvokaten. I to sager omfattende tre polititjenestemænd blev der rejst tiltale for vold mv. navnlig i forbindelse med brug af stav. De pågældende polititjenestemænd blev frifundet ved Østre Landsret. Én sag er fortsat under ekspedition, idet sagen er genoptaget med henblik på at søge implicerede polititjenestemænd identificeret.

De 13 klager over politiets adfærd har især vedrørt politiets fremfærd og sprogbrug i forbindelse med anholdelser. Der er ikke i nogen af sagerne fundet grundlag for at udtale kritik af politiets adfærd.

Der er ikke i nogen af de to undersøgelsessager fundet anledning til at foretage videre.

STATSADVOKATEN

SIDE 3

For så vidt angår erstatningssager kan det oplyses, at Statsadvokaturen har behandlet i alt ca. 230 erstatningssager omfattende erstatningskrav fra ca. 270 personer. Der er i enkelte tilfælde tale om erstatning for uberettigede ransagninger, herunder erstatning for økonomiske tab i form af ødelæggelse af døre o.lign. Den helt overvejende del af sagerne vedrører imidlertid torterstatning for anholdelse eller varetægtsfængsling i tilfælde, hvor påtale er opgivet, eller de pågældende er blevet frifundet.

Der er i disse sager ydet taksmæssig erstatning, medmindre de erstatningsøgende ved deres adfærd selv har givet anledning til frihedsberøvelsen og således har udvist egen skyld. I ca. 80 ud af de 230 sager er erstatning helt afslået, medens erstatningen i ca. 40 sager er nedsat på grund af egen skyld. Der er på nuværende tidspunkt tilkendt erstatning med i alt ca. 1,6 mio. kr. Det bemærkes i den forbindelse, at ca. 12 sager efter de foreliggende oplysninger er under behandling som klagesager hos Rigsadvokaten, og at ca. 10 sager er indbragt for retten.

Politidirektøren har i sin udtalelse bl.a. peget på, at det ved masseanholdelser er særdeles vanskeligt at dokumentere de enkeltes strafbare adfærd og handlinger, og at det derved ikke er muligt at bevise, at den enkelte har tilsluttet sig gruppen af uromagere og fredsforstyrre. Dette bevisproblem har ført til, at påtalen mod hovedparten af de personer, der blev anholdt i forbindelse med masseanholdelsesaktionerne, er blevet opgivet. På samme måde har det ved behandlingen af erstatningssagerne været vanskeligt i alle sager at fastlægge den enkelte deltagers adfærd og som følge heraf at vurdere, om den enkelte ved sin adfærd selv har givet anledning til frihedsberøvelse. Denne problemstilling er tidligere drøftet med Politidirektøren, og der er iværksat forskellige initiativer med henblik på at forbedre bevissikringen.

Politidirektøren har i sin udtalelse redegjort for, at der efterfølgende er foretaget en evaluering af forløbet i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset, både rettet mod juridiske og efterforskningsmæssige problemstillinger. Som anført i Politidirektørens udtalelse er konklusionerne fra evalueringen blevet brugt til at justere den operative indsats, ligesom muligheden for at frihedsberøve i medfør af politiloven – navnlig i situationer hvor det er nødvendigt at foretage masseanholdelser – i den forbindelse er drøftet.

Lise-Lotte Nilas

STATSADVOKATEN

SIDE 4

Jmt. Mdt.

- 2 JULI 2010

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotholmsgade 10
1216 København K

DATO 1. juli 2010

JOURNAL NR.
RA-2010-1419-0033

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER
SAGSBEHANDLER: HAF
+ bilag

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Vedr. sagsnr. 2007-945-0895. Orientering af Folketinget om forløbet omkring rydningen af Ungdomshuset på Jagtvej

Ved brev af 25. februar 2008 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse til brug for justitsministerens overordnede generelle orientering af Folketinget om det samlede forløb og de erfaringer, som myndighederne har gjort sig, i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset og dagene derefter.

Jeg har anmodet Københavns Politi og Statsadvokaten for København og Bornholm om en udtalelse. Udtalelserne vedlægges.

Som det fremgår af statsadvokatens udtalelse, verserer der fortsat enkelte sager med relation til rydningen. Langt hovedparten af sagerne er imidlertid nu afgjort.

For så vidt angår baggrunden for og den forudgående planlægning af den politimæssige indsats, hændelsesforløbet i forbindelse med selve rydningen af Ungdomshuset og de følgende dage, efterforskningen og udfaldet af de straffesager, der udsprang af rydningen, skal jeg henvise til politidirektørens udtalelse.

Jeg kan endvidere vedrørende de sager, der har været anket til landsretten, og udfaldet af straffesagerne henvise til statsadvokatens udtalelse.

Som anført af statsadvokaten er sagen mod fire af de personer, der var tilstede i Ungdomshuset ved rydningen, indbragt for Højesteret. Sagen er berammet til hovedforhandling den 13. oktober 2010.

Akt.nr. 9 AKR - UE
Justitsministeriet 2007 NR. 945 - 0895
Politikontoret

Jeg kan supplerende oplyse, at rigsadvokaturen har behandlet 34 klager over Statsadvokaten for København og Bornholms afgørelser om erstatningskrav, der udspringer af den politimæssige indsats i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset i dagene mellem den 1. marts 2007 og den 10. marts 2007.

Klagerne omfatter erstatningskrav fra 68 personer og angår overvejende torterstatning for frihedsberøvelse. I enkelte tilfælde er der tillige fremsat krav om erstatning for økonomisk tab, f.eks. tabt arbejdsfortjeneste. Hertil kommer et erstatningskrav, der vedrører tingsskade i forbindelse med politiets aktion mod "Solidaritetshuset" i Baldergade den 3. marts 2007.

RIGSADVOKATEN

Rigsadvokaten har i 14 tilfælde ændret statsadvokatens afgørelse, således at der i medfør af retsplejelovens § 1018 a er ydet yderligere erstatning med i alt ca. 132.000 kr. for frihedsberøvelse. I 10 af disse tilfælde er der ydet takstmæssig erstatning, mens den takstmæssige erstatning i 4 tilfælde er nedsat med en tredjedel under henvisning til de erstatningssøgendes egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. I et enkelt tilfælde er der ydet erstatning med ca. 8.000 kr. for tabt arbejdsfortjeneste. I de resterende klagesager er erstatning nægtet helt med henvisning til erstatningssøgendes egen skyld, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3. Endvidere er et enkelt erstatningskrav afvist som for sent fremsat.

SIDE 2

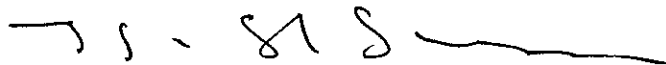
Herudover har Rigsadvokaten 17 erstatningssager under behandling. Disse sager vedrører masseanholdelsen på Nørrebrogade den 1. marts 2007 i forbindelse med den såkaldte »Knibtangsmanøvre«. Sagerne vil blive færdigbehandlet hurtigst muligt.

For så vidt angår behandlingen af politiklagenævnsager kan jeg henvise til statsadvokatens udtalelse.

Jeg kan endvidere oplyse, at den af statsadvokaten omtalte politiklagenævns sag, der er påklaget hertil, og hvor statsadvokaten fandt det kritisabelt, at den pågældende polititjenestemand ikke havde udvist tilstrækkelig påpasselighed ved udfærdigelsen af en anholdelsesrapport, fortsat er under behandling i rigsadvokaturen. Også denne sag vil blive færdigbehandlet hurtigst muligt.

Jeg kan i øvrigt sammenfattende tilslutte mig det, som statsadvokaten og Københavns Politi har bemærket om vanskelighederne ved at sikre tilstrækkeligt bevis i straffesager, hvor der er et meget stort antal anholdte i forbindelse med omfattende uroligheder. Som anført af statsadvokaten har statsadvokaten tidligere drøftet problemstillingen med politidirektøren, og der er iværksat forskellige initiativer med henblik på at forbedre bevissikringen.

Københavns Politi har i øvrigt evalueret forløbet vedrørende de juridiske og efterforskningsmæssige problemstillinger. Konklusionerne herfra er, som anført af politidirektøren, blevet brugt til at justere den operative indsats, ligesom muligheden for at frihedsberøve i medfør af politiloven – særligt i forbindelse med masseanholdelser – er blevet drøftet.

Jørgen Steen Sørensen

RIGSADVOKATEN

SIDE 3